

..... Editorial

Circulair Bouwen

De eerste officiële stap om de 'wegwerpmaatschappij' in de bouw tegen te gaan werd gezet in september 2016. Toen presenteerden toenmalige staatssecretaris Sharon Dijksma van Infrastructuur en Milieu en minister Henk Kamp van Economische Zaken het Rijksbrede programma 'Nederland Circulair in 2050'.

Door nu na te denken over de inzet van bouwproducten na hun functionele leven kunnen we ervoor zorgen dat de bouw echt circulair kan worden.

Klinkt eenvoudig, maar het zal een grote uitdaging worden voor de Nederlandse bouwmarkt. Niet alleen vanwege de conservatieve houding in de bouw, gedreven door de financiële kortetermijndoelstellingen. Maar denk eens aan de verantwoordelijkheid van het product gedurende het gebruik, in verband met de teruglevering. Of het goed documenteren van de toegepaste materialen in de producten. "Allemaal oplosbaar", zullen de optimisten zeggen en dat zal ook wel. Toch zal er heel wat water door de Rijn moeten stromen willen we deze obstakels overwinnen.

Het laaghangende fruit voor ontwikkelaars, architecten, adviseurs en constructeurs ligt bij het ontwerpen van gebouwen die geschikt zijn voor een tweede leven. Rekening houden met flexibiliteit en aanpasbaarheid in functies, kan de levensduur aanzienlijk verlengen.

Uiteraard vraagt dit een voorinvestering, die in verhouding erg laag zal zijn als je dit afzet tegen het aantal levensjaren. En alle *lessons learned* bij het transformeren van leegstaande kantoorgebouwen bewijst dat we gebouwen met de juiste randvoorwaarden daadwerkelijk een tweede leven kunnen geven. Circulair bouwen; laten we beginnen bij het ontwerp!

Pim Peters
Directeur IMd Raadgevende Ingenieurs